Lorentz komt tot leven in het Teylers Museum

Eén van de doelen van deze website is (gevorderde) natuurkunde uit te leggen aan iedereen die daarin geïnteresseerd is. Het voornaamste communicatiemiddel van deze website is het geschreven woord, zo nu en dan ondersteund door een filmpje. Maar soms zegt een museumbezoek meer dan duizend woorden. Om ons te laten inspireren (en ook om de kunst af te kijken) gingen wij op bezoek bij het fysisch kabinet van het Teylers Museum in Haarlem, waar sinds kort een heus uurvullend toneelspel aan het leven van Hendrik Lorentz is gewijd.

Hendrik Lorentz is één van de meest invloedrijke geleerden uit de Nederlandse geschiedenis. Binnen en buiten de natuurkunde staat hij bekend om meerdere grote ontdekkingen. Hij ontdekte dat elektrisch geladen deeltjes afgebogen worden als ze door een magneetveld bewegen, wat tegenwoordig bekend staat als de Lorentzkracht. Ook vond hij symmetrieën in Maxwells elektromagnetisme-vergelijkingen die de basis zouden vormen voor Einstein’s relativiteitstheorie.

Figuur 1: Portret van Hendrik Lorentz in het Teylers Museum

Toen hij met vervroegd pensioen ging van zijn hoogleraarschap in Leiden, werd hij conservator van het Teylers Museum in Haarlem. Tot op de dag van vandaag is daar een grote hoeveelheid natuurkundige relikwieën en snuisterijen van groot (en soms van minder groot) belang te bewonderen. Ook voor ons gezelschap was het een sport om te achterhalen waar sommige instrumenten voor dienen.

Figuur 2: Het Teylers Museum aan het Spaarne in Haarlem

Stipt om drie uur werden we in de monumentale Ovale Zaal van het museum opgehaald voor het begin van de voorstellingen. We zullen geen verrassingen verklappen, maar er wordt een mooi toneelstuk opgevoerd waarbij de geschiedenisboeken goed worden afgestoft. Soms wordt er naar onze mening iets te veel een sluier van mysterie over Lorentz' natuurkundige ontdekkigen gelegd. Het doel van onze website is juist om natuurkunde voor iedereen toegankelijk en begrijpelijk te maken, dus laat je vooral niet afschrikken door het ontzag waarmee de acteurs erover spreken!

Verder wordt er gelukkig veel aandacht besteed aan het werk dat Lorentz buiten het

elektromagnetisme verzette. Zo speede hij een leidende rol in de bouw van de Afsluitdijk en wijdde vele jaren van zijn leven aan berekeningen van de krachten van het water die daarbij een rol spelen. Al met al is deze rondleiding een uitstekend initiatief van het Teylers Museum om het leven en de ontdekkingen van één van de grootheden van de vaderlandse geschiedenis tot leven te brengen.

Figuur 3: Uw Quantum Universe-redactie na een geslaagd bezoek!